

Zapornice med Brezovico in Notranjimi Goricami

Do lani je bila cesta med Brezovico in Notranjimi Goricami v pristojnosti občinske Komunalne skupnosti, sedaj pa z njo upravlja Cestna skupnost.

Komunalna skupnost je že do lani uredila odsek med Brezovico in Vnanjimi Goricami, poravljen je bil tudi Podpeški most in zbrana projektna dokumentacija za avtomatiziranje zapornic. Na osnovi te dokumentacije je,

Komunalna skupnost lani pričela z deli, potem pa je vse skupaj morala predati novoustanovljeni Cestni skupnosti.

Ves čas pa je bila obveznost Železniškega gospodarstva za postavitev zapornic.

Novoustanovljena Cestna skupnost pa skupaj z Železniškim gospodarstvom ni zagotovila kontinuiranega dotoka sredstev za dokončanje začetih del – posledica je, kasnitev del za trideset let.

Pred štirinajstimi dnevi pa so bila sredstva le zagotovljena in v slabih dveh mesecih lahko pričakujemo torej nove, avtomatizirane zapornice na omenjeni cesti.

N. Č.

NAŠA SKUPNA VARNOST V CESTNEM PROMETU

Vedno skrbite za primerno varnostno razdaljo

Varnostna razdalja je med tistimi vozniki, ki jo vsi poznamo pa redno spoštujemo. Tu gre predvsem za to, da se naučimo pravilno ocenjevati razdaljo, ki naj vas loči od vozila pred in za vami, še posebno pri hitrejši vožnji, ki po svoji naravi daje več možnosti za napačne ocenitve.

S čim moramo predvsem računati? Vsekakor najprej s splošnimi okoliščinami, hitrostjo in gostoto prometa.

Tudi psihofizične lastnosti in razpoloženje voznika imajo določen vpliv na odmero varnostne razdalje. Miren in spočit voznik vidi bolje, na nepredvidene dogodke reagira hitreje in pravilneje od voznika, ki je utrujen, živčen ali preobremenjen s problemi.

Slabe zavore, obrabljene gume ali polno natovoren avtomobil zahtevajo večjo varnostno razdaljo, da ne govorimo o stanju cest (mokra, zasnežena, spolzka, itd). Posebno previdni moramo biti tudi, če je pred vami neizkušen, plah ali pretirano agresiven voznik.

Ceprov ni prave računske poti do prometne varnostne razdalje, ki bi lahko upoštevala vse našete okoliščine, priporočamo, da naj bo NAJMANJŠA varnostna razdalja najmanj toliko metrov, kot jih prevozi vozilo v eni sekundi. N. pr., če vozite 40 km na uro, najmanj 11 metrov, če vozite 80 km na uro, najmanj 22 metrov itd.

V nekaterih drugih državah propagirajo zlasti za hitre avtomobilske ceste varnostno razdaljo »2 sekundi«. Torej v trenutku, ko vozilo pred vami pelje mimo kakega opaznega predmeta ob cesti (tabla, drevo), začnete počasi šteti »ena, dva, tri, štiri, pet, šest, sedem, osem, devet, deset, enajst, dvajset«. kar traja približno 2 sekundi, če ste mimo istega predmeta kot predhodnik peljali prej kot v dveh sekundah, morate varnostno razdaljo povečati. Prihodnjič: Izogibajte se cest s pregostim prometom.

POTROŠNIŠKI KOTIČEK

Sklepi sveta potrošnikov KS Milan Česnik

1. Opozoriti dva izmed članov, da se bolj redno udeležujeta sej ali predlagata razrešitev.

2. Poslovalnica Emone, mesne industrije Zalog na Tržaški 22 že dalj časa posluje z izgubo in z ustvarjenim dohodkom ne krije stroškov poslovanja. Vzrokov za takšno poslovanje je več, najpomembnejši pa so:

- padanje kupne moči prebivalstva,
- visoki stroški poslovanja,
- preveliko število zaposlenih,
- vse večja ponudba mesa in mesnih izdelkov tudi v ostalih poslovalnicah na tem področju.

Pri analizi vzrokov negativnega poslovanja so se odločili, da zmanjšajo število zaposlenih, uvedejo enozmerno delo in predlagajo spremembo delovnega časa.

Člani sveta potrošnikov so se strinjali s predlaganim delovnim časom, ki naj bi bil od 1. 9. 1984 naslednji:

Poslovalnica bi bila odprta vsak dan razen petka in sobote od 8. do 15. ure, v petek od 8. do 17. ure in v soboto od 8. do 12. ure.

Svet potrošnikov poziva občane, da mu sporočijo svoje mnenje o spremenjenem delovnem času poslovalnice, da bi želje potrošnikov posredovali vodstvu poslovalnice.

3. Za pešni prostor v stavbi Tržaška c. 3, kategorija je do sedaj uporabljal pleskar, je svet potrošnikov dal soglasje, da se dodeli samostojnemu obrtniku instalacijskega vodovoda in centralne kurjave, ki bo lokal potreboval za sprejem strank oziroma naročil in delo za takojšnja popravila. Lokal bo odprt vsak dan od 7. do 15. ure. Posloval bo pod nazivom »HISNE STORITVE« in bo poleg omenjene montaže vodovoda opravljal s povezavo obrtnikov še popravila, montažo elektroinstalacij, pleskarstvo ter manjše zadave in polaganje keramičnih ploščic.

Vsa ta dela že sedaj opravlja kot pogodbeni izvajalec Staninvestom. Obvezuje se, da bo sodeloval s hišni sveti in KS v naši občini. Poslovne prostore bo notranje opremil, uredil sanitarije in garderobo ter po potrebi finančno sodeloval pri obnovi hiše.

Svet potrošnikov je upošteval, da na širšem področju ni podobne storitvene dejavnosti. Ker pa se obrtniki po pridobitvi dovoljenja in poslovnega prostora nočejo več ukvarjati z manjšimi popravili, ampak prevzemajo le večja popravila montaže in podobno, je svet potrošnikov dal soglasje s posebnim pogo-

jem, da opravlja tudi manjša popravila vodovodnih in centralnih instalacij.

4. Svet potrošnikov je dal soglasje, da se poslovni prostor na Tržaški c. 7, ki ga sedaj zaseda nasilno vseljena stranka po izpraznitvi dodeli za opravljanje optičnega servisa.

5. Ker je Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana Vič-Rudnik odpovedala najemno pogodbo za poslovni prostor na Tržaški 24, ter zaradi starosti – upokojitve najemnik več ne opravlja krojaške dejavnosti, se bo tajništvo KS skupaj s svetom potrošnikov z najemnikom pogovorilo, ali potrebuje kakšno pomoč za izpraznitev poslovnega prostora, da ne bi bilo potrebno sodno odpovedati najemne pogodbe.

6. Svetu potrošnikov je sekretariat konference svetov potrošnikov pri P OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik poslal v vednost naslednje predpise in spremembe zakonov:

- Nove predpise ZIS na področju sistema in družbene kontrole cen, ki bodo veljali do konca leta 1984 ter so bili objavljeni v Uradnem listu SFRJ št. 21/84, v pripravi pa je že novi zakon o temeljih poslovanja organizacij združenega dela na področju blagovnega prometa in storitev v blagovnem prometu ter o sistemu ukrepov, s katerimi se preprečuje spodkopavanje enotnosti jugoslovskega trga na tem področju.
- Spremembe in dopolnitve dobrih poslovnih običajev pri razprodajah. Svet potrošnikov predlaga ureditvi Naše komunne, da pripravi in objavi povzetek navedenih treh dokumentov.

MARIJA DROFENIK

Prodajni ali storitveni kioski na Brdu

Potrošniški svet in svet KS Brdo se strinjata s postavitvijo prodajnih kioskov na Brdu na parceli št. 1391/3, ki je v urbanističnem planu SOB Ljubljana Vič-Rudnik.

Z ozirom na potrebe krajanov KS Brdo je bil izoblikovan predlog za postavitev naslednjih prodajnih ali storitvenih kioskov:

- prodajni kiosk za sadje in zelenjavo
- prodajni kiosk za cvetje in aranžiranje daril
- kiosk za popraviljalnico čevljev
- kiosk za izdelovanje ključev

Na osnovi zbranih ponudb bodisi iz družbenega ali zasebnega sektorja bo potrošniški svet svetu KS Brdo predlagal konkretno rešitev postavitve kioskov.

Potrošniški svet in svet KS BRDO

SLO IN DS

Pripravljeni bodimo, kot da bo jutri vojna in delajmo kot da jo 100 let ne bo

Samozaščita '84

V okviru akcije SZDL »Nič nas ne sme presenetiti« se v letu 1984 izvajajo vaje s temo zaklanjanja in radiološko-biološko-kemične zaščite z nazivom »SAMOZAŠČITA-84«. Tema vaj je bila izbrana glede na pomen teh dveh ukrepov civilne zaščite za zaščito prebivalstva in materialnih dobrin v vojni.

Različno kemično in biološko orožje je bilo uporabljeno v različnih vojnih spopadih tudi po drugi svetovni vojni (Vietnam, Iraško-iranska vojna) in predvidevamo, da bi bilo verjetno uporabljano tudi ob agresiji na SFRJ, zlasti če agresor zaradi splošne ljudske obrambne vojne ne bi v kratem času dosegel svojih ciljev. Jedrsko-biološko-kemično orožje in zaščito pred njim moramo dobro poznati. Zato se moramo že v miru opremljati in usposabljeni za delovanje v pogojih uporabe orožja za množično uničenje. Vaje »SAMOZAŠČITA-84« imajo cilj, da preverimo pripravljenost vseh subjektov splošne ljudske obrambe, usposobljenost delovnih ljudi in občanov in pospešitev akcije za nakup sredstev za osebno zaščito.

V pripravah za izvajanje vaj so se v mestnih krajevnih skupnostih že spomladi izvedli razgovori na

temo zaklanjanja in RBK zaščite. V izvenmestnih krajevnih skupnostih bodo razgovori v mesecu sep-

V okviru vaj »SAMOZAŠČITA-84« bo občinski štab za civilno zaščito 27. 9. 1984 ob 15.30 ob 15.30 uri izvajali ogledno vajo v športnem parku Svoboda ob Gerbičevi ulici. Po vaji, na kateri bodo specializirane enote prikazale izidovanje, detekcijo in dekontaminacijo, si bodo obiskovalci ogledali opremo enot za RBK zaščito, zato vas vabimo, da si vajo ogledate v čim večjem številu.

tembru, ko bodo vsa gospodinjstva prejela brošuro o RBK zaščiti.

Vaje bodo organizirali štabi za civilno zaščito krajevnih skupnosti, ki so v juniju prejeli načrte, vaj, na podlagi katerih izdelujejo lastne izvedbene načrte. Vključiti morajo organe krajevnih skupnosti, organizacije združenega dela in čim širši krog delovnih ljudi in občanov. Poleg štabnega dela vsebuje vaje praktični preizkus zaklonišča in pripravljenost za izvajanje radiološko-biološko-kemične zaščite. Izvajale se bodo od septembra do novembra 1984 leta. O času in kraju izvajanja vaj v posameznih krajevnih skupnostih bodo prebivalci obveščeni na krajevno običajen način.

PRISPEVEK NAŠEGA OBČANA CIRILA STANIČA

Razmišljanja ob črnih gradnjah

Po deset – in večletnih očitkih mesta, da se občina Vič-Rudnik premalo zavzema za preprečevanje črnih gradenj na njenem obširnem območju, ugotavljam naslednje glavne ukrepe, ki jih je občina občasno podzvela, da bi vsaj omilila te predrage in sedaj znova pogrete družbene sanacijske ukrepe za preprečevanje črnih gradenj.

Vse za to vrst zadožene družbene in strokovne službe v naši državi so skušale in še vedno skušajo reševati črne gradnje prvenstveno iz socialističnega zornega kota in tako dela tudi naša občina.

Vsi smo bili opozorjeni, da rastejo črne gradnje celo na družbenem svetu, toda vsi brez razlike smo se zavestno odpravili vsem ostrejšim ukrepom proti odgovornim službam kakor črnograditeljem. To velja tudi za našo občino.

Čemu smo nemočni?

Da je temu tako, je neizpodbiten dokaz krompirjev paviljon na avtobusni postaji v Ljubljani, ki ga po več kot desetletnih pisarskih borbah ne moremo in ne moremo odstraniti ali vsaj prestaviti. Kako naj potem odstranimo neko barako nekje na Ljubljanskem barju ali celo nekje ob Savi ali hribu, ki je trenutno vsaj stokrat manjši problem kakor gornji paviljon, pa ga ne izvršimo. Tudi v tem primeru je verjetno zadaj družbena socialna zavest ali celo direktiva.

Pred leti je viška občina zelo težko sanirala in podrla barakarsko naselje imenovano »Harlem« med Koprsko in Tbilisijevo ulico, toda še danes stoji na križišču Koprške in Ceste v Mestni log baraka, ki je sedaj z vedno novimi prizidki že porasla v malo naselje. Ali ni tudi tukaj po sredi družbena sociala?

Ob najnovejših zaključkih, da bomo za potrebe črnograditeljev poiskali v mestu površine, ki bodo komunalno slabše opremljene, bo naša občina znova oškodovana, ker je pri nas komunalna oprema znatno dražja kakor pa nekje ob Savi ali robu Golovca.

Temu primerno je naša občina že pred leti zgradila barake in vanje preselila vse prizadete iz »Harlema«. Toda za takšno socialno rešitev je morala občina odšteti še in še sredstev, kajti še tako skromno naselje, ki ga bomo sedaj kjerkoli zgradili, bo še vedno drago ali za prizadete zelo drago. Tudi v tem primeru je bil, je in bo glavni poudarek socialni odnos do človeka.

Minimalni pogoji nas obvezujejo

Zavedajmo se, da se mi ne moremo in ne smemo zamisliti neko sodobno, toda skromnejše opremljeno človeško naselje, ki ne bo imelo vsaj minimalnih pogojev za življenje in ti so: družbeno zmejše, urbanistična dokumentacija, zazidalni načrt, najskromnejša gradilnišna in dovoljna cesta, vsaj kanalizacija za odpadne vode, ali funkcionalno glede še dražje greznice, vodovodna napeljava, električna napeljava, vsaj en telefon na 100 barakarjev, požarni hidrant.

Kakor sklepam iz dosedanjih razprav, lahko začasno črtamo samo javno razsvetljavo, asfaltno voznišče, hodnike za pešce, javni promet, zelenice ter najdražje toplotno energijo. Ker pa imamo na viškem območju do štiri petine črnih gradenj v Ljubljani, bomo verjetno ta naselja gradili zopet pretežno na našem območju. Zato morajo zagovorniki takšnih naselij resno računati, da bomo za komunalno opremo in nakup zemljišč tudi za takšno vrst socialnih naselij na Ljubljanskem barju še vedno rabili za vsako družino vsaj 800.000 do 1.000.000 din.

Nedvomno je za mesto trenutno najbolj smotno, da mesto poišče sedaj slabe kmetijske površine na barju, jih odkupi, komunalno opremi in odda v prvi, drugi ali celo tretji fazi prizadetim za nadaljnjo gradnjo enostanovanjskih hišic.

Če bo v mestu resno stekla takšna akcija, ki bo v izrednih primerih še dražja kakor pa so solidarnostna stanovanja, potem moramo vzeti na znanje, da bo takšen mestni socialni ukrep rojeval nove in nove črnograditelje, ki bodo tako avtomatično izsiljevali od družbe naselje v novih naseljih. Zato nesporno trdim, da bodo takšna (slabše komunalno opremljena naselja) dvorez meč, ako se do vedno novih črnograditeljev ne bo postopalo po obstoječih in še strožjih predpisih, to je brezobzirno in takojšnje rušenje, brez vsake sedanje admini-

strativne birokracije. Če se v merilu mesta in celo republike odgovorne službe ne bodo temu primerno obnašale, potem bo viška znova in znova najbolj prizadeta, ker bo vedno slabše komunalno opremljena.

Predraga komunalna oprema

Ne spreglejmo dejstva, da je večina stanovanjskih združenj na barju v zadnjem obdobju razpadla ob nespornem dejstvu, da mora vsak interesent vplačati samo za komunalno opremo zemljišča takoj 1.000.000 in še več din. To vsekakor ni nobena vaba za interese, ki nimajo dovolj sredstev. To je tudi glavi vzrok, da se regularna pozidava na Ljubljanskem barju ne premakne z mrtve točke. Zato predlagam, da bo za družbo gotovo bolje, če družba pokloni vsakemu graditelju na Ljubljanskem barju 1.000.000 din za komunalno opremo že urbanistične ga zemljišča. Takšen znesek bo vsekakor družba porabila po novem predlogu za vsakega črnograditelja tedaj, ko ga bo preusmerila v novo regularno, toda skromnejše

naselje. To naj bi bil začetek oziroma predhodna faza gradnje na regularnih, toda slabše opremljenih zemljiščih.

Neizpodbiten dokaz je naselje Rakova jelša, kjer je družba že prisiljena, da z družbenimi sredstvi pomaga reševati komunalna vprašanja črnograditeljev. Ker je družba že legalizirala to naselje, mora zgraditi osnovno napeljavno kanalov, vode in elektrike. V naselju je trenutno 25 hiš. Urbanistična dokumentacija pogojuje še 250 hiš, ali skupaj 500 objektov. Ako bi danes družba podprla sanacijo tega naselja in dala za zaščitno komunalno opremo vsaj po 1.000.000 din na objekt, bi tako le zbrali cca 500.000.000 din, ki jih trenutno rabimo za gradnjo osnovne kanalske mreže, ki je za naselje najbolj potrebna. Tudi takšen ukrep družbe bi bil eden od predhodnih ukrepov za gradnjo novih zaselnih naselij.

Občina Vič-Rudnik ne more in ne more sama reševati Rakove jelše in drugih sličnih naselij, ker teh naselij ni napolnila občina, ampak mesto, republika in celo država. Morda bi bil predukep tudi to, da vsak črnograditelj dobi od svoje občine, od koder se je preselil, vsaj 1.000.000 din za opremo zemljišča!

Ker imamo v črnih naseljih zelo bogate in zelo revne objekte, naj bi družba podprla samo površino osnovnega stanovanja. Za vsa ostala stanovanjsko, obrtno in poslovnostno površino, ki jo daje lastnik celo v najem, pa bi moral plačati lastnik vsa komunalna oprema. Zavedajmo se dejstva, da je izvršena anketa prebivalcev, ki so v blokih ali stolpnih, nedvomno prikazali, da bi se 85 odstotkov anketiranih prebivalcev takoj preselila v lastno hišico. Zato prav gotovo bloški ne bodo z veseljem podpirali sanacijo črnih naselij. Mogoče bi bilo celo pravilno, da bi SZDL razpisala referendum, kako naj se v bodoče postopa in pomaga črnograditeljem.

Potem bi družba brez socialnega predhodka bolj strogo ukrepala proti vodstvu in fizičnim organom, ko sedaj uporno odklanjajo rušenje črnih gradenj. Zavedajmo se, da je to rušenje delovne discipline, gradbene zakonodaje, urbanistične dokumentacije itd., ne pa sovinstnično ukrepanje proti črnograditeljem iz drugih republik, kakor se hoče znova in znova javnosti prikazati. Tudi takšno gledanje je velika potuha vsem, ki začno na črno graditi.

V Šiški imamo pol prazen samski hotel. Ali ne bi bilo pravilno, da družba proste sobe odkupi in preko občinskih stanovanjskih skupnosti preseli najbolj nujne primere črnograditeljev.

Ob koncu trdim, da se bo za občino Vič-Rudnik pokazala neka zboljšava samo v okviru neke mestne ali celo republiške sistemske rešitve za gradnjo zaselnih naselij. Sicer pa je bilo, je in bo za občino Vič komunalni problem vedno in vedno večji, ki bo občino pripeljal v komunalni infarkt.